

Spm. nr. S 1901

Til kulturministeren (30/1 04) af:
Elsebeth Gerner Nielsen (RV):
»Vil ministeren redegøre for, hvad der bør ske med grænsebygningen fra 1956 i Kruså?«

Begrundelse

Bygningen er ikke umiddelbart en æstetisk nydelse, men repræsenterer stor historisk værdi. Indtil 1954 skulle tyske statsborgere have visum for at rejse ind i Norden. I 1955 blev Tyskland medlem af Nato, og København-Bonn erklæringen om mindretalenes beskyttelse nord og syd for grænsen blev underskrevet. I 1956 blev den nye grænsebygning åbnet. Et symbol på en ny tid og begyndelsen til Schengensamarbejdet. På den baggrund er det interessant at vide, om Kulturarvsstyrelsens og det regionale kulturråds anbefaling om at bevare (ikke frede) bygninger vil blive fulgt op politisk.

Svar (9/2 04)

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):
Jeg har forelagt spørgsmålet for Kulturarvsstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg skal henholde mig:

»Kulturarvsstyrelsen har – på baggrund af en henvendelse fra Aabenraa Museum – vurderet fredningsværdierne knyttet til grænsebygningen i Kruså, herunder forelagt spørgsmålet om en eventuel fredning for Det Særlige Bygningssyn.

Det Særlige Bygningssyn udtalte i den anledning den 21. maj 2003, at Bygningssynet ikke kan indstille bygningen til fredning, men finder, at bygningen i en kulturhistorisk sammenhæng udgør »ét blandt flere elementer, der tilsammen tegner områdets grænsehistorie, sådan som den har sat sig fysiske spor i landskabet – dét kulturmiljø som Sønderjyllands Amt har optaget i Regionplanen.

Det Særlige Bygningssyn finder det væsentligt at fastholde den samlede historie om grænsen og er således af den opfattelse, at Sønderjyllands Amts udpegning af det samlede område med dets mange elementer er det rigtige.

Det Særlige Bygningssyn skal derfor indstille, at bygningen ikke fredes, og samtidig opfordre Sønderjyllands Amt til at fortsætte arbejdet med

at sikre området som et bevaringsværdigt kulturmiljø.«

Da Kulturarvsstyrelsen alene kan frede bygninger, som indstilles hertil af Det Særlige Bygningssyn, er fredningsspørgsmålet med Bygningssynets udtalelse afgjort.

Det er herefter Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at det er op til de lokale myndigheder – amtet og kommunen – at beslutte, hvorvidt bygningen og det kulturmiljø, den er en del af, skal sikres i den regionale eller kommunale planlægning.«

Spm. nr. S 1902

Til justitsministeren (30/1 04) af:
Elsebeth Gerner Nielsen (RV):
»Vil ministeren redegøre for, hvad der bør ske med grænsebygningen fra 1956 i Kruså?«

Begrundelse

Bygningen er ikke umiddelbart en æstetisk nydelse, men repræsenterer stor historisk værdi. Indtil 1954 skulle tyske statsborgere have visum for at rejse ind i Norden. I 1955 blev Tyskland medlem af Nato, og København-Bonn erklæringen om mindretalenes beskyttelse nord og syd for grænsen blev underskrevet. I 1956 blev den nye grænsebygning åbnet. Et symbol på en ny tid og begyndelsen til Schengensamarbejdet. På den baggrund er det interessant at vide, om Kulturarvsstyrelsens og det regionale kulturråds anbefaling om at bevare (ikke frede) bygninger vil blive fulgt op politisk.

Svar (9/2 04)

Justitsministeren (Lene Espersen):
Bygningen ved den dansk-tyske grænse i Kruså blev indtil Danmarks indtræden i Schengensamarbejdet anvendt af politiet til grænsekontrol.

Efter Danmarks indtræden i Schengensamarbejdet tjener bygningen imidlertid ikke længere noget politifagligt formål. Politiet anvender således ikke længere bygningen, men sørger for dens løbende vedligeholdelse m.v.

På denne baggrund overvejer Rigspolitiet og Justitsministeriet i øjeblikket, hvad der skal ske med bygningen. I overvejelserne indgår de syns-